

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z odwołania K. F.

od pisma (decyzji) Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 stycznia 2024 r.
nr DKO-I.[...]

w przedmiocie odmowy uznania skuteczności cofnięcia wniosku o przeniesienie
w stan spoczynku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 29 listopada 2024 r.,

w przedmiocie wniosku Ministra Sprawiedliwości o wyłączenie sędziów Sądu
Najwyższego: Joanny Lemańskiej, Pawła Czubika, Grzegorza Pastuszko od
orzekania w sprawie toczącej się przed Sadem Najwyższym o sygn. I NO 6/24,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 6 listopada 2024 r. Minister Sprawiedliwości wniósł
o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego: Joanny Lemańskiej, Pawła Czubika,
Grzegorza Pastuszko od rozpoznania sprawy zawisłej na skutek odwołania
sędziego Sądu Rejonowego w Nowym Targu w stanie spoczynku K. F.
dotyczącego pisma Ministra Sprawiedliwości z 17 stycznia 2024 r. (znak:
DKO-I.[...]) w przedmiocie odmowy uznania skuteczności cofnięcia wniosku o
przejsie w stan spoczynku.

Jednocześnie Minister Sprawiedliwości wniósł, w oparciu o treść art. 52 § 1 k.p.c., o rozpoznanie wniosku przez sędziów Sądu Najwyższego, którzy zostali powołani do pełnienia swojej funkcji na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie sprzed nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego: Joanny Lemańskiej, Pawła Czubika, Grzegorza Pastuszko od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Najwyższym o sygn. I NO 6/24 pozostawiono bez rozpoznania.

Analiza treści wniosku przekonuje, że powinien on być procedowany przez Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego. Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2024, poz. 622, dalej: „ustawa o SN”) do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego.

Jednocześnie, stosownie do treści art. 26 § 3 ustawy o SN, wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 ustawy o SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Lektura wywiedzonego w ocenianej sprawie wniosku wskazuje, że osiłą argumentacji uczyniono wadliwą – w ocenie wnioskodawcy – powołanie oznaczonych sędziów Sądu Najwyższego, co ma być wynikiem udziału w procedurze konkursowej Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Przypomnieć należy, że w świetle aktualnie obowiązujących przepisów nie ma możliwości kwestionowania prawidłowości powołania sędziego

przez Prezydenta RP (postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2022 r., I NWW 130/21). Powołanie przez Prezydenta RP rozstrzyga w sposób definitywny kto jest sędzią (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lutego 2023 r., I NWW 191/21). Tak powołany sędzia jest prawidłowo umocowany do wykonywania czynności orzeczniczych.

Podkreślić należy, że procedura powołania Krajowej Rady Sądownictwa, a tym samym jej pozycji ustrojowej, była przedmiotem kontroli konstytucyjnej przeprowadzonej przez Trybunał Konstytucyjny. W efekcie kontroli konstytucyjnej, przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3), wyrokiem z 25 marca 2019 r., K 12/18, uznane zostały za zgodne z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP.

Odnosząc się do przywołanej uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 wskazać należy, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, została uznana za niezgodną z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 EKPCz.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Są nimi związane zatem wszystkie podmioty występujące w obrocie prawnym, w tym także organy stosujące prawo (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 października 2022 r., I NWW 142/22). Skutki rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego wiążą zatem także Sąd Najwyższy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 sierpnia 2018 r., III PK 71/17).

Sąd Najwyższy zobowiązany jest działać na podstawie i w granicach prawa, co wprost wynika z wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP zasady legalizmu. Jak wskazuje Trybunał Konstytucyjny: „legalizmem działania organów władzy publicznej jest stan polegający na tym, że organy te są tworzone w drodze prawnej i działają na podstawie i w granicach prawa, które określa ich zadania i kompetencje oraz tryb postępowania. Prowadzi to do wydawania rozstrzygnięć

w przepisanej przez prawo formie, opartych na należytej podstawie prawnej i w zgodności z wiążącymi dany organ przepisami materialnymi” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 16 marca 2011 r., K 35/08, OTK-A 2011, nr 2, poz. 10). W świetle tak określonych reguł jednoznacznie wynika, że każdy organ władzy publicznej zobowiązany jest do stosowania obowiązujących przepisów prawa, dopóki nie zostaną one uchylone w przewidziany prawem sposób, a więc przez odpowiednio umocowany do tego organ działający w granicach przyznanych mu kompetencji.

Odnosząc się do wniosku o wyznaczenie do rozpoznania wywiedzionego żądania Ministra Sprawiedliwości sędziów, którzy spełniają zdefiniowane przez wnioskodawcę kryteria, podkreślić należy, że procedura przydziału sędziom spraw określona jest w przepisach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2022 r. – Regulamin Sądu Najwyższego (Dz.U. 2024, poz. 806). Stwierdzić należy, że prawodawca nie przewidział żadnego instrumentu, za pomocą którego uczestnik postępowania mógłby wpływać na sposób przydziału spraw w Sądzie Najwyższym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 26 § 3 ustawy o SN orzekł jak w sentencji.

l.n

[a.l].